

Sygn. akt I C 840/15

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 23 października 2017 r.

Sąd Rejonowy w Tczewie I Wydział Cywilny

w składzie:

Przewodniczący: Sędzia Sądu Rejonowego Marek Rafałko

Protokolant: Żaneta Kurszewska

po rozpoznaniu w dniu 9 października 2017 r. w Tczewie

na rozprawie

sprawy z powództwa R. D., G. D.

przeciwko Z. B.

z udziałem interwenienta ubocznego (...) Budowlanej Spółki z ograniczoną odpowiedzialnością z siedzibą w P.

o zapłatę

I. umarza postępowanie co do kwoty 0,05 zł (pięć groszy),

II. oddala powództwo w pozostałym zakresie,

III. zasądza od powodów w częściach równych na rzecz pozwanej kwotę 3467,89 zł (trzy tysiące czterysta sześćdziesiąt siedem złotych 89/100) tytułem zwrotu kosztów procesu,

IV. nakazuje pobrać od powodów w częściach równych na rzecz Skarbu Państwa – Sądu Rejonowego w Kwidzynie kwotę 10154,73 zł (dziesięć tysięcy sto pięćdziesiąt cztery złote 73/100) tytułem nieuiszczonych kosztów sądowych,

V. nakazuje pobrać od powodów w częściach równych na rzecz Skarbu Państwa – Sądu Rejonowego w Tczewie kwotę 368,56 zł (trzysta sześćdziesiąt osiem złotych 56/100).

Sygn. akt I C 840/15

UZASADNIENIE

Powodowie R. D. i G. D. wnieśli o zasądzenie od pozwanej Z. B. kwoty 9500 zł wraz z odsetkami ustawowymi od dnia wniesienia pozwu do dnia zapłaty, a także o zasądzenie solidarnie na swoją rzecz od pozwanej kosztów procesu.

W uzasadnieniu podnieśli, iż pozwana w ramach prowadzonej działalności gospodarczej sprzedała powodom materiały niezbędne do wykonania elewacji ich budynku. Elewacja położona została zgodnie ze sztuką budowlaną w okresie kwiecień-maj 2009 r. W kwietniu 2011 r. powodowie zauważyli, że na elewacji pojawiły się liczne spękania, które powodują jej odpadanie. Wskazali, iż po zgłoszeniu zastrzeżeń od producenta tynku oraz od sprzedawcy otrzymali informacje, że przyczyną powstania pęknięć jest niestaranne dokonanie aplikacji tynku oraz zastosowanie środka gruntującego innego producenta niż producent tynku. W ocenie powodów rzeczywistą przyczyną powstania spękań i odpadania elewacji jest fakt, iż pozwana świadomie sprzedała powodom materiały budowlane dotknięte wadą

spowodowaną ich przemarzeniem. Zdaniem powodów pozwana przechowywała materiały w sposób niezgodny z zaleceniami producenta.

Powodowie wskazali, iż podstawę prawną dochodzonego roszczenia stanowi art. 471 k.c. w zw. z art. 566 k.c. Podkreślili, iż termin reklamacyjny z art. 563 k.c. nie został zachowany. Dodali iż kwota dochodzona pozwem obejmuje koszty usunięcia elewacji, położenia jej na nowo oraz koszty zakupu materiałów.

vide: pozew – k. 2-4, 34

Pozwana wniosła o oddalenie powództwa. Podniosła, iż sprzedawane przez nią materiały budowlane są dobrej jakości i są należycie przechowywane.

vide: stanowisko pozwanej – k. 44

Na rozprawie w dniu 12 grudnia 2014 r. powodowie ograniczyli żądanie pozwu do kwoty 9263,75 zł z ustawowym odsetkami od dnia wniesienia pozwu do dnia zapłaty, cofając pozew w pozostałym zakresie.

Strona pozwana wyraziła zgodę na powyższe cofnięcie pozwu.

vide: stanowiska stron – k. 312

Sąd Rejonowy w Kwidzynie wyrokiem z dnia 22 grudnia 2014 r. wydanym w sprawie I C 62/12 w punkcie I zasądził od pozwanej na rzecz powodów solidarnie kwotę 9263,75 zł z ustawowymi odsetkami od dnia 12 grudnia 2011 r. do dnia zapłaty; w punkcie II umorzył postępowanie co do kwoty 236,20 zł; w punktach III i IV orzekł o kosztach procesu.

vide: wyrok SR w Kwidzynie z 22.12.2014 r. - k. 315, 319-323

Po rozpoznaniu apelacji pozwanej od powyższego orzeczenia Sąd Okręgowy w Gdańsku wyrokiem z dnia 24 kwietnia 2015 r., sygn. akt III Ca 198/15 uchylił zaskarżony wyrok w punktach I, III i IV i w tym zakresie przekazał sprawę Sądowi Rejonowemu w Kwidzynie do ponownego rozpoznania, pozostawiając temu sądowi rozstrzygnięcie o kosztach postępowania apelacyjnego.

W wytycznych Sąd ad quem wskazał, iż przy ponownym rozpoznaniu sprawy Sąd pierwszej instancji winien w pierwszej kolejności dokonać oceny oświadczenia strony powodowej złożonego na rozprawie w dniu 12 grudnia 2014 r., w myśl którego swego powództwo opiera na przepisach ustawy z dnia 27 lipca 2002 r. o szczególnych warunkach sprzedaży konsumenckiej oraz o zmianie kodeksu cywilnego, pod kątem dokonania skutecznej zmiany przedmiotowej powództwa. Następnie należy merytorycznie rozpoznać wnioski strony pozwanej o wyłączenie biegłych sądowych jak i wnioski dowodowe oraz dokonać oceny roszczenia powodów w kontekście materialnych przesłanek sprzedawcy za nienależyte wykonanie umowy w oparciu o dyspozycję art. 471 k.c.

vide: wyrok SO w Gdańsku z 24.04.2015 r. - k. 373, 375-388

Postanowieniem Sądu Okręgowego w Gdańsku z dnia 6 sierpnia 2015 r., sygn. akt XV Co 101/15 do rozpoznania przedmiotowej sprawy wyznaczony został Sąd Rejonowy w Tczewie.

vide: postanowienie SO w Gdańsku z dnia 06.08.2015 r. - k. 410

W piśmie procesowym z dnia 26 stycznia 2016 r. pełnomocników powodów ostatecznie sprecyzował podstawę prawną żądania wskazując, iż stanowi ją art. 471 k.c. w zw. z art. 566 § 1 k.c.

vide: pismo procesowe z 26.01.2016 r. - k. 418-420

W piśmie procesowym z dnia 9 stycznia 2017 r. interwencję uboczną po stronie pozwanego zgłosiła (...) Technika Budowlana spółka z ograniczoną odpowiedzialnością w P..

vide: pismo procesowe z 09.01.2017 r. - k. 493-494

Na rozprawie w dniu 9 października 2017 r. pozwana wniosła o zasądzenie na swoją rzecz od powodów kosztów procesu.

vide: stanowisko pozwanej – k. 611

Sąd ustalił następujący stan faktyczny:

Pozwana prowadzi działalność gospodarczą pod firmą Przedsiębiorstwo Produkcyjno-Handlowe (...) Z. B., w ramach której dokonuje m.in. sprzedaży hurtowej materiałów budowlanych. (...) te przechowywane są w zamkniętej, krytej i ogrzewanej hali. Polskie Centrum Badań i Certyfikacji stwierdziło, iż w zakresie prowadzenia działalności handlowej, hurtowej i detalicznej w zakresie materiałów metalowych, budowlanych, sanitarno-grzewczych oraz narzędzi ręcznych i elektronarzędzi przedsiębiorstwo pozwanej spełnia wymagania normy PN-EN ISO 9091:2001 wydając stosowany certyfikat. W związku z nadaniem tego certyfikatu w firmie pozwanej corocznie przeprowadzane są audyty zewnętrzne przez pracowników Polskiego Centrum badań i Certyfikacji, w ramach których nie stwierdzono nieprawidłowości w przechowywaniu materiałów.

Dowód: częściowo zeznania pozwanej – k. 611, zeznania świadka K. W. – k. 514-514v, zeznania świadka P. S. – k. 524v-525, częściowo zeznania świadka M. B. (1) – k. 525-525v, certyfikat ISO – k. 518

Powodowie w dniach 16 kwietnia 2009 r. oraz 13 maja 2009 r. zakupili w przedsiębiorstwie pozwanej materiały budowlane celem położenia elewacji na należącym do nich budynku mieszkalnym położonym w K. przy ul. (...). Zakupione materiały to preparat p. (...) 330, którego producentem jest (...) sp. z o.o. w P. oraz tynk akrylowy (...)105 wyprodukowany przez (...) sp. z o.o. w M. (obecnie (...) sp z o.o.). Sprzedany powodom tynk akrylowy posiadał datę produkcji: lipiec 2008 r. i miał 12-miesięczny termin gwarancji. Pozwana powyższe materiały nabyła bezpośrednio od ich producentów.

Dowód: częściowo zeznania powoda – k. 312v-313 w zw. z k. 34v, 610-611; częściowo zeznania świadka J. D. (1) – k. 69-70; faktury – k. 10, 11, 75-82; zestawienie sprzedaży – k. 53-55; dokumentacja fotograficzna – k. 20; pismo spółki (...) z 27.04.2012 r. – k. 57-58; pismo spółki (...) z 07.05.2012 r. – k. 63; karta charakterystyki preparatu T. (...) 330 – k. 15-19

Elewacja na budynku powodów wykonana była przez firmę budowlaną (...) w okresie od połowy kwietnia do połowy maja 2009 r. Tynk akrylowy A. B.-105 został położony na podkład T. T. 330, a nie na zaprawę podkładową A. Podkład. Nie miało to jednak wpływu na stan tynku, albowiem obie zaprawy podkładowe są zupełnie równoważne. Elewacja została wykonana zgodnie ze sztuką budowlaną. Wyprawa tynkarska została ułożona na ociepleniu wykonanym metodą lekko-mokrą z zastosowaniem styropianu i masy klejącej zbrojonej siatką. Przed ułożeniem tynku podłoże zostało należycie zagruntowane. Tynk został równomiernie rozprowadzony i wygładzony. Prace były wykonywane w odpowiednich warunkach atmosferycznych. Prace nadzorował inspektor nadzoru K. K..

Dowód: częściowo zeznania powoda – k. 312v-313 w zw. z k. 34v, 610-611; zeznania świadka M. L. (1) – k. 68v-69; zeznania świadka K. K. – k. 44v-45; umowa z 06.03.2009 r. – k. 12; opinia biegłego w zakresie budownictwa W. D. z 07.11.2012 r. – k. 97-103; opinia (...)Przyrodniczego w B. z 27.08.2014 r. – k. 220-272; ustane wyjaśnienia do opinii – k. 306v-308, ekspertyza (...) k. 546-550

W marcu 2011 r. powód zauważył pęknięcia tynku na budynku, o czym poinformował ustanie pozwaną, ta zaś o powyższej sytuacji zawiadomiła producenta. Obecny na posesji powodów przedstawiciel handlowy producenta tynku akrylowego J. D. (1) nie stwierdził, aby pęknięcia spowodowane były wadliwością materiału. Pismem z dnia 15 kwietnia 2011 r. producent odmówił uwzględnienia reklamacji z uwagi na niestaranną aplikację tynku oraz niezastosowanie się do zaleceń producenta, tj. użycie niesystemowego środka gruntującego lub jego brak.

Pismem z dnia 17 października 2011 r. powodowie zwrócili się do pozwanej o zapłatę odszkodowania w kwocie 9500 zł. Pismem z dnia 27 października 2011 r. pozwana odmówiła zadośćuczynienia powyższemu żądaniu wskazując, że nie ponosi odpowiedzialności za niewłaściwą jakość sprzedanych materiałów.

Dowód: częściowo zeznania powoda – k. 312v-313 w zw. z k. 34v, 610-611; częściowo zeznania pozwanej – k. 611; częściowo zeznania świadka J. D. (1) – k. 69-70; reklamacja – k. 13; wezwanie do zapłaty – k. 21; pismo pozwanej z 27.10.2011 r. – k. 22

Uszkodzenia tynku na budynku powodów mają tendencję narastającą w czasie i ciągle postępują. Na tynku zewnętrznym występują bardzo liczne rysy skurczowe, co prowadzi do odspojenia tynku od podkładu tynkarskiego i jego odpadania. Na powstanie tych rys wpływ miała nieodpowiadająca jakość materiałów. Doprowadzenie elewacji do stanu właściwego wiąże się z koniecznością usunięcia istniejącej warstwy spękanego tynku oraz ułożeniem nowej na całym budynku. Wysokość kosztów z tym związanych wynosi 9263,75 zł.

Dowód: częściowo zeznania powoda – k. 312v-313 w zw. z k. 34v, 610-611; opinia (...)Przyrodniczego w B. z 27.08.2014 r. – k. 220-272; ustane wyjaśnienia do opinii – k. 306v-308; dokumentacja fotograficzna – k. 14, 523

Powyższy stan faktyczny Sąd ustalił w oparciu o złożone do akt sprawy dokumenty, albowiem żadna ze stron nie kwestionowała ich autentyczności. Odnośnie do pisma producenta tynku akrylowego stanowiącego odpowiedź na reklamację powoda rzeczywistą datę sporządzenia tego pisma – 15 kwietnia 2011 r – Sąd ustalił w oparciu o zeznania powoda. Z zeznań tych wynika, iż reklamacja zgłoszona została w tym samym roku, w którym strona powodowa wystąpiła z pozwem. Koresponduje to z zeznaniami powodowa, że pierwsze pęknięcia na tynku zauważył dopiero w marcu 2011 r. Przyjąć zatem należało, że znajdująca się na powyższym dokumencie (k. 13) data stanowi omyłkę pisarską. Sąd pominął częściowo dokumentację fotograficzną złożoną do akt sprawy, w szczególności dotyczącą warunków, w jakich przechowywane są materiały w firmie pozwanej, albowiem zdjęcia obrazują aktualny stan magazynów nie zaś stan występujący w okresie poprzedzającym sprzedaż materiałów budowlanych powodom. Bez znaczenia dla rozstrzygnięcia pozostawała również dokumentacja obrazująca stan tynków na budynku świadka B. L. (1) oraz dokument w postaci reklamacji zgłoszonej przez G. W. (1), o czym szerzej w dalszej części rozważyć.

Dokonując ustaleń faktycznych Sąd oparł się na zeznaniach pozwanej oraz powoda, przyznając im walor wiarygodności w takiej części, w jakiej korespondowały one z pozostałym zgromadzonym w sprawie materiałem dowodowym. Odnośnie do zeznań pozwanej Sąd nie uznał za wiarygodne, iż reklamacja powoda była jedyną reklamacją dotyczącą jakości sprzedanego materiału. W tym zakresie zeznania pozwanej pozostają w sprzeczności z treścią reklamacji złożonej przez G. W. (1) (k. 588-589). Co do zeznań powoda, w opinii Sądu, występujące w nich sprzeczności wyjaśnione zostały ostatecznie przez powoda w toku zeznań złożonych na rozprawie w dniu 9 października 2017 r. W oparciu o powyższe depozycje Sąd ustalił w szczególności datę, kiedy powód zauważył pierwsze pęknięcia tynku na swoim budynku oraz okoliczności związane ze zgłoszeniem reklamacji pozwanej.

Podstawę ustaleń faktycznych stanowiły zeznania świadków K. K., M. L. (1), K. W. i P. S., albowiem były stanowcze i korespondowały z pozostałym zgromadzonym w sprawie materiałem dowodowym. Depozycjom świadków M. B. (1) oraz J. D. (1) Sąd przyznał walor wiarygodności w części. Odnośnie do zeznań M. B., z przyczyn, o których wyżej mowa, Sąd nie dał wiary w części, w jakiej wynikało z niuch, że reklamacja zgłoszona przez powoda jest jedyną zgłoszoną pozwanej reklamacją dotyczącą jakości materiałów. Co do zeznań świadka J. D. Sąd nie uznał ich za wiarygodne w takim zakresie, w jakim pozostawały w sprzeczności z zeznaniami świadka M. L.. Świadek J. D. jako przedstawiciel producenta tynku akrylowego starał się przerzucić odpowiedzialność za powstałe pęknięcia tynku na osoby dokonujące aplikacji tynku. Ze zgromadzonego w sprawie materiału dowodowego, w szczególności opinii (...)Przyrodniczego w B. z 27 sierpnia 2014 r. jednoznacznie jednak wynika, że elewacja została wykonana zgodnie ze sztuką budowlaną.

Sąd pominął natomiast zeznania świadków B. L. (1), T. T. oraz G. W. (1). Ich depozycje jakakolwiek mogłyby stanowić dowód nieprawidłowej jakości materiałów sprzedawanych w firmie pozwanej, pozostawały bez znaczenia

dla rozstrzygnięcia sprawy. Sama wadliwość tych materiałów, w okolicznościach niniejszej sprawy, nie przesądza zasadności roszczenia. W świetle zeznań zawnioskowanych przez stronę pozwaną świadków nie sposób bowiem, zdaniem Sądu, uznać, aby ponosiła ona winę za ten stan rzeczy.

Dokonując ustaleń faktycznych Sąd oparł się również na opinii biegłego w zakresie budownictwa W. D. z 7 listopada 2012 r. oraz opinii (...)Przyrodniczego w B. z 27 sierpnia 2014 r. Sądu opowieszszych opinii dokonana w oparciu o właściwe dla ich przedmiotu kryteria zgodności z zasadami logiki i wiedzy powszechnej, przy uwzględnieniu poziomu wiedzy biegłych, podstaw teoretycznych zaprezentowanego stanowiska, a także sposobu motywowania przekonuje, iż są one miarodajne dla poczynienia ustaleń w przedmiocie przyczyn powstania pęknięć tynku na budynku powodów. Z treści powyższych opinii jednoznacznie wynika, że przyczyny tej nie można upatrywać w wadliwym sposobie aplikacji tynku. Bez znaczenia pozostaje również fakt zastąpienia podkładu firmy (...) podkładem innej firmy. W ustnych wyjaśnieniach do opinii z 27 sierpnia 2014 r. wytłumaczono, że jedyną możliwą przyczyną powstania pęknięć była zła jakość tynku.

Sąd oddalił wniosek pozwanej o dopuszczenie dowodu z opinii innych biegłych z zakresu budownictwa na okoliczność ustalenia przyczyn uszkodzenia elewacji na budynku powodów, uznając, iż okoliczność ta została już wystarczająco wyjaśniona. Ponadto w ustnych wyjaśnieniach do opinii z dnia 27 sierpnia 2014 r. szczegółowo wytłumaczono, iż na chwilę obecną odtworzenie pierwotnych komponentów, z jakich powstał finalny produkt w postaci tynku akrylowego będzie bardzo trudne, czasochłonne i niezwykle kosztowne. Byłoby to możliwe gdyby dysponowało się materiałem w takiej postaci, w jakiej znajdował się on przed położeniem zaprawy na mur, później już bowiem zachodzą reakcje chemiczne i otrzymuje się inne związki. Wykluczając zatem inne czynniki, takie jak nieprawidłowy sposób aplikacji materiału, w tym i kładzenie tynku w nieodpowiednich warunkach atmosferycznych, czy niezastosowanie odpowiedniego podkładu biegły wyjaśnił, że wada tkwić musiała w samym materiale, tj. danej partii tynku akrylowego, zwłaszcza, że powód w późniejszym okresie z materiałów tego samego producenta kładł tynk na garażu, a tam żadne pęknięcia nie powstały (k. 306v-307). Jednocześnie biegły wskazał, iż brak jest podstaw do przyjęcia, że sprzedany powodem tynk był przemarznięty. Tynk został bowiem równomiernie rozprowadzony i wygładzony, co w przypadku materiału przemarzniętego byłoby mocno utrudnione (k. 231). W powyższym zakresie treść opinii koresponduje z zeznaniami świadka M. L., który stwierdził, że zastosowany przez niego materiał posiadał odpowiednią lepkość i nie występowały w nim grudy, które mogły świadczyć o jego przemarznięciu (k. 68v-69).

Sąd zważył, co następuje:

Powództwo nie zasługuje na uwzględnienie.

Stan faktyczny w sprawie w znacznej mierze jest niesporny. Spór sprowadzał się do ustalenia istnienia przesłanek odpowiedzialności odszkodowawczej pozwanej z uwagi na zarzucane jej nienależyte wykonanie zobowiązania polegające na sprzedaży powodom materiałów niewłaściwej jakości. Powodowie przyczyn takiego stanu materiałów budowlanych upatrywali w nieprawidłowym ich przechowywaniu przez pozwaną.

Mając na uwadze fakt, iż sprzedaż nastąpiła w kwietniu i maju 2009 r., z uwagi na treść przepisu przejściowego art. 51 ustawy o prawach konsumenta z dnia 30 maja 2014 r. (Dz. U., poz. 827), zastosowanie w niniejszej sprawie znajdującej przepisy dotyczące rękojmi za wady sprzedanej rzeczy w brzmieniu obowiązującym przed dniem wejścia w życie w/ w ustawy nowelizującej, tj. przed 25 grudnia 2014 r.

Bezsporne jest, iż powodowie utracili prawo do skorzystania uprawnień z tytułu rękojmi za wady rzeczy sprzedanej, albowiem wada tynku stwierdzona została dopiero w marcu 2011 r. W myśl zaś art. 568 § 1 k.c. uprawnienia z tytułu rękojmi za wady fizyczne wygasają po upływie roku licząc od dnia, kiedy rzecz została kupującemu wydana. W judykaturze przyjmuje się, że ustanowiony w powyższym przepisie roczny termin ma charakter terminu prekluzyjnego, po upływie którego roszczenia te wygasają (por. uchwała SN z dnia 5 lipca 2002 r., III CZP 39/02, OSNC 2003 r., nr 6, poz. 78 i powołane tam orzecznictwo). Upływ tego terminu nie wyłączałby wykonania uprawnień z tytułu rękojmi, gdy sprzedawca wadę podstępnie zataił (art. § 2 k.c.), co jednak w realiach niniejszej sprawy nie miało miejsca. Na marginesie jedynie wskazać należy, że powodowie nie wykazali, aby zachowali także termin reklamacyjny

z art. 563 § 1 k.c. Dla skorzystania z ochrony z tytułu rękojmi konieczne jest przede wszystkim zawiadomienie sprzedawcy o wykryciu wady. To powinno generalnie nastąpić w nieprzekraczalnym terminie jednego miesiąca od dnia wykrycia wady. Termin, w którym kupujący powinien zawiadomić sprzedawcę o wadzie, ma zawity i jego przekroczenie powoduje niemożność skorzystania z uprawnień z tytułu rękojmi. Powód nie był w stanie precyzyjnie wskazać ani daty, w jakiej zauważył pierwsze pęknięcia tynku na swoim budynku wskazując, iż nastąpiło to w marcu 2011 r., ani daty, w jakiej o powyższych wadach zawiadomił pozwaną.

Podstawę prawną dochodzonego przez powodów roszczenia stanowił art. 471 k.c. w zw. z art. 566 § 1 k.c.

Odszkodowanie, o którym mowa w art. 566 § 1 k.c. jest elementem ogólnego reżimu odpowiedzialności odszkodowawczej (art. 471 k.c.). Odniesienie się doń w art. 566 § 1 k.c. nie oznacza, że roszczenie odszkodowawcze jest inkorporowane, przez ten przepis, do reżimu odpowiedzialności rękojmianej. Jak zgodnie wskazuje się w orzecznictwie i doktrynie, nabywcy wadliwej rzeczy przysługuje wybór co do sposobu uzyskania rekompensaty od sprzedawcy. Oprócz rękojmi i gwarancji możliwe jest dochodzenie roszczeń na zasadach ogólnych, tj. według reguł art. 471 i nast. k.c. i to zarówno obok jednoczesnego korzystania z instytucji szczególnych (art. 566 § 1 k.c.), jak i bez korzystania z tych instytucji (por. wyrok Sądu Najwyższego z 25 sierpnia 2004 r., IV CK 601/03 oraz z 8 grudnia 2005 r., II CK 291/05). Sąd Najwyższy wyraził trafny pogląd, że oparta na art. 471 k.c. odpowiedzialność sprzedawcy za szkodę wynikłą z wady rzeczy nie podlega w czymkolwiek reżimowi przewidzianemu dla uprawnień z tytułu rękojmi, a wzmianka o niej w art. 566 § 1 k.c. ma jedynie znaczenie normy kolizyjnej usuwającej wątpliwość, czy wykonanie bądź wygaśnięcie uprawnień z tytułu rękojmi może samo przez się wyłączać zastosowanie reguł ogólnych z art. 471 i nast. k.c. (por. wyrok z 15 listopada 1994 r., I CRN 140/94 oraz z 7 lipca 2000 r., III CKN 889/98).

W myśl art. 471 k.c. dłużnik obowiązany jest do naprawienia szkody wynikłej z niewykonania lub nienależytego wykonania zobowiązania, chyba że niewykonanie lub nienależyte wykonanie jest następstwem okoliczności, za które dłużnik odpowiedzialności nie ponosi.

Każde zachowanie dłużnika polegające na naruszeniu treści zobowiązania, niezależnie od rodzaju i rozmiaru tego naruszenia lub sposobu, w jaki do niego doszło, w świetle art. 471 k.c. odpowiedzialność kontraktową dłużnika, jeżeli objęte jest okolicznościami, za które ponosi on odpowiedzialność.

Przesłankami odpowiedzialności kontraktowej w ogólności są: lub nienależyte wykonanie zobowiązania, będące następstwem okoliczności, za które dłużnik ponosi odpowiedzialność; szkoda po stronie wierzyciela oraz związek przyczynowy między zdarzeniem w postaci niewykonania lub nienależytego wykonania zobowiązania a szkodą.

Zgodnie z zasadami rozkładu ciężaru dowodu, wierzycielu spoczywa obowiązek wykazania niewykonania lub nienależytego wykonania zobowiązania przez dłużnika, szkody wynikającej z tego faktu oraz związku przyczynowego między oboma zdarzeniami. Z tego też względu na wierzycielu ciąży dowód co do tego, że zobowiązanie dłużnika w danej sytuacji ło, a także co do jego ści.

Artykuł 471 k.c. wprowadza domniemanie, w myśl którego niewykonania lub nienależytego wykonania zobowiązania doszło na skutek okoliczności, za które dłużnik odpowiada. Oznacza to, że ustawa każe domniemywać, iż przyczyną niewykonania lub nienależytego wykonania zobowiązania, z którego wynikła szkoda, jest zachowanie się dłużnika lub inna okoliczność, za którą ponosi on w danej sytuacji odpowiedzialność. Obalenie domniemania polega więc na wykazaniu przez dłużnika związku przyczynowego między okolicznościami należącymi do kręgu tych, za które ponosi on odpowiedzialność, a naruszeniem przez niego zobowiązania. Żeby uwolnić się od odpowiedzialności, dłużnik powinien udowodnić zaistnienie takich okoliczności faktycznych, które w okolicznościach sprawy dadzą podstawę do oceny, że nienależyte wykonanie zobowiązania nie jest następstwem okoliczności, za które ponosi on odpowiedzialność (vide wyrok SN z 09.01.2002 r., V CKN 630/00, L.).

W przypadku odpowiedzialności dłużnika opartej na zasadzie winy istnieją dwa sposoby na zwolnienie się przez niego z odpowiedzialności. Pierwszym sposobem będzie okoliczności, która była przyczyną wykonania lub niewykonania zobowiązania, za którą on nie odpowiada. Okolicznością taką może być zdarzenie przypadkowe, siła wyższa, działanie

osób trzecich, za które dłużnik nie odpowiada, lub działania samego wierzyciela (por. wyrok SN z 20.11.1979 r., IV CR 376/79, OSNCP 1980, Nr 4, poz. 80 oraz wyrok SA w Warszawie z 01.12.2011 r., VI ACa 479/11, L.). Drugim sposobem będzie wykazanie, że dłużnik przy wykonywaniu zobowiązania należytej staranności. Przeprowadzenie tego ostatniego dowodu przez dłużnika zwolni go z odpowiedzialności znie od tego, jaka była rzeczywista przyczyna niewykonania zobowiązania.

W realiach niniejszej sprawy powodowie wskazywali, iż ponieśli szkodę, albowiem został im sprzedany niepełnowartościowy materiał budowlany, co skutkowało powstaniem pęknięć tynku położonego na ich budynku. Zaoferowany przez nich materiał dowodowy pozwolił na ustalenie, że zawarli z pozwaną umowę sprzedaży, na podstawie której nabyli od niej m.in. tynk akrylowy A. B.-105. Tynk ten był nieodpowiedniej jakości, co wynika z treści sporządzonych w sprawie opinii. Niewątpliwie zatem zobowiązanie nie zostało wykonane przez pozwaną w sposób należyty. Samo naruszenie zobowiązania przez dłużnika nie rodzi jednak jeszcze jego odpowiedzialności kontraktowej. Konieczne jest bowiem, aby naruszenie było okolicznościami, za które dłużnik ponosi odpowiedzialność. W ocenie Sądu pozwana zdołała udowodnić, że nie ponosi odpowiedzialności za przyczyny, które spowodowały naruszenie zobowiązania. Pozwana wykazała, że sprzedawany przez nią materiał nabywany jest wprost od producentów. Z zeznań zawnioskowanych przez nią świadków, w tym m.in. z depozycji K. W. i P. S., wynika, że materiał budowlany przetrzymywany jest w odpowiednich warunkach, tj. w zamkniętych halach magazynowanych, w których jest utrzymywana odpowiednia temperatura. Polskie Centrum Badań i Certyfikacji stwierdziło, iż w zakresie prowadzenia działalności handlowej, hurtowej i detalicznej w zakresie materiałów metalowych, budowlanych, sanitarno-grzewczych oraz narzędzi ręcznych i elektronarzędzi przedsiębiorstwo pozwanej spełnia wymagania normy PN-EN ISO 9091:2001 wydając stosowany certyfikat. W związku z nadaniem tego certyfikatu w firmie pozwanej corocznie przeprowadzane są audyty zewnętrzne przez pracowników Polskiego Centrum badań i Certyfikacji, w ramach których nie stwierdzono nieprawidłowości w przechowywaniu materiałów. Nie potwierdziły się zatem twierdzenia strony powodowej co do tego, że wadliwość sprzedanych im przez pozwaną materiałów spowodowana była przechowywaniem ich w niewłaściwych warunkach. Z żadnego przeprowadzonego w sprawie dowodu nie wynika w szczególności, by sprzedany im tynk był przemarznięty. Przeczą temu zeznania świadka M. L. (1), który wykonywał prace na rzecz powodów. Odmiennie wnioski wynikają również z depozycji świadka J. D. (1), czy też z opinii biegłych. W opinii (...)Przyrodniczego w B. z 27 sierpnia 2014 r. stwierdzono, że tynk został równomiernie rozprowadzony i wygładzony, co w przypadku materiału przemarzniętego byłoby mocno utrudnione (k. 231). Zdaniem Sądu pozwana zdołała zatem wykazać, iż nienależyte wykonanie zobowiązania nie jest następstwem okoliczności, za które ponosi ona odpowiedzialność. Konstatacji tej nie są w stanie podważyć zeznania świadków B. L., T. T. oraz G. W. ani też złożona do akt sprawy reklamacja tego ostatniego świadka. Z faktu jednorazowej sprzedaży przeterminowanego towaru nie można – zdaniem Sądu – wywodzić, że pozwana nie dochowała należytej staranności w wykonaniu zobowiązania łączącego ją z powodami, szczególnie że w okolicznościach sprawy towar sprzedany powodom nie był przeterminowany. Ponadto z zeznań G. W. wynika, że pęknięcia powstałe na jego domu spowodowane były nie użyciem przeterminowanego materiału, lecz wadliwym ułożeniem styropianu. Odnośnie zaś do zeznań B. L. wskazać należy, iż odnoszą się one do innej budowy, co do której brak jest – jak to ma miejsce w realiach przedmiotowej sprawy – jednoznacznych dowodów na to, że prace wykonane zostały w sposób prawidłowy, tynk kładziono w odpowiednich warunkach atmosferycznych i z zachowaniem sztuki budowlanej. Co jednak najistotniejsze żaden z wyżej wymienionych dowodów nie wskazuje na to, aby materiały budowlane były przechowywane przez pozwaną w sposób nienależyty. Co najwyżej świadczą one mogą o wadzie samego produktu, co jednak nie jest wystarczające do przypisania jej odpowiedzialności kontraktowej.

W tym stanie rzeczy, na podstawie art. 471 k.c. w zw. z art. 566 § 1 k.c. a contrario, orzeczono jak w punkcie drugim wyroku, zaś w punkcie pierwszym na zasadzie art. 355 § 1 k.p.c. w zw. z art. 203 § 1 k.p.c., umorzono postępowanie w zakresie cofniętego pozwu w części, w jakiej nie orzekł o tym Sąd a quo uprzednio rozpoznający sprawę (tj. co do kwoty 0,05 zł).

W punkcie trzecim wyroku orzeczono o kosztach procesu na zasadzie art. 98 § 1 k.p.c. w zw. z art. 108 § 1 k.p.c., na które złożyły się koszty wynagrodzenia pełnomocnika strony pozwanej za postępowanie pierwszoinstancyjne (1200

zł) oraz drugoinstancyjne (600 zł), opłata od pełnomocnictwa (17 zł), opłata od apelacji (464 zł) oraz koszty poniesione w związku z ekspertyzą (...) (1186,89 zł).

W punktach czwartym i piątym wyroku orzeczono na podstawie art. 113 ust. 1 ustawy z dnia 28 lipca 2005 r. o kosztach sądowych w sprawach cywilnych w zw. z art. 98 § 1 k.p.c. W punkcie czwartym nakazano pobrać od strony powodowej kwotę stanowiąca sumę wynagrodzeń biegłych (k. 112, 154, 327), zaś w punkcie piątym orzeczenia – sumę zwróconych świadkom należności (k. 561, 580).